

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА В БІЗНЕСІ

Шифр та назва спеціальності
053 – Психологія

Освітня програма
Психологія

Рівень освіти
Магістр

Семестр
1

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра
Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна (301)

Тип дисципліни
Дисципліна вільного вибору профільної підготовки

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Гура Тетяна Віталіївна
Tetiana.Hura@khpi.edu.ua

Професор НТУ «ХПІ» кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім акад.І.А.Зязюна
Автор та співавтор понад 300 наукових та науково-методичних праць.
Провідний лектор з дисципліни: «Соціальна робота та психологічна служба», «Психологія лідерства в бізнесі», "Психологія бізнесу та підприємництва», «Вступ до спеціальності». «Геронтопсихологія», «Психологія емоційного інтелекту». Має 9 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці. Досвід роботи у вищій школі – 28 років.
Детальніше про викладача на сайті кафедри
<http://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна «Психологія лідерства в бізнесі» спрямована на вивчення історії бізнес-лідерства, теорій та видів лідерства, складників сучасної моделі бізнес-лідера, основних тенденцій і напрямків розвитку інноваційних психологічних технологій та можливостей розвитку особистості бізнес-лідера, ефективного їх використання в процесі професійної діяльності психолога в бізнес-структурах.

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія лідерства в бізнесі» є ознайомлення студентів з основними проблемами психології лідерства в бізнесі як галузі психології, підготовка студентів до вирішення психологічних проблем в сучасних бізнес - організаціях.

Формат занять

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК 14. Здатність аналізувати та оцінювати процеси міжособистісної та групової взаємодії та впливу, володіти методами прогнозування та управління процесами соціально-психологічної взаємодії.

Результати навчання

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР12. Впроваджувати інноваційні технології та методи індивідуальної та групової психологічної допомоги з використанням інноваційних психотехнологій та сучасних психодіагностичних методик

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредитів ECTS): лекції – 32 год., семінарські заняття – 32 год., самостійна робота – 116 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно знати.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лекційних та семінарських заняттях використовуються наступні методи та технології: наочні (ілюстрація практичними прикладами); практичні (проведення методик); ігрові (ділові ігри); документальні (психобіографічний аналіз, складання документів); проблемні (кейси); інтерактивні (ментальні карти, виступи-презентації); самостійні (творчі завдання. Опрацювання літератури); тренінгові (рефлексія, обговорення). Для цього вони використовують персональні комп'ютери..

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Психологія лідерства в бізнесі» є:

словесні (бесіда, лекція - диспут, проблемна лекція); наочні (ілюстрація); практичні (практичні ситуації, тести, анкета); групові (творчі групи); ігрові (ділові); документальні (аналіз, складання психологічних портретів); проблемні (кейси, мозковий штурм); інтерактивні (ментальні карти, виступи-презентації); самостійні (творчі завдання, опрацювання літератури); дослідницькі (теоретичний аналіз наукових джерел, емпіричне дослідження); тренінгові (обговорення, рефлексія).

Студент вважається допущеним до семестрового заліку з освітнього компоненту за умови повного відпрацювання всіх семінарських занять та завдань самостійної роботи.

Навчальні матеріали доступні студентам на сайті <http://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/>.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема №1. Лідерство в бізнесі: сутність та актуальність сьогодення.

Основні дефініції лідерства, типи лідерства. Лідерські якості бізнес-лідера.

Тема №2. Наукові концепції лідерства в найдавніші часи та в епоху Відродження.

Теоретичні концепції лідерства в найдавніші часи та в епоху Відродження.

Тема № 3. Наукові концепції лідерства від середини ХХ століття до сьогодення (1 частина).

Теоретичні положення концепцій лідерства від середини ХХ століття до сьогодення

Тема №4. Наукові концепції лідерства від середини ХХ століття до сьогодення (2 частина)

Теоретичні положення концепцій лідерства від середини ХХ століття до сьогодення

Тема №5. Емоційне лідерство. Емоційний інтелект.

Феномен емоційного лідерства та емоційного інтелекту для бізнес-лідера. Компоненти емоційного інтелекту.

Тема №6. Харизматичне лідерство.

Поняття «харизма». Сутність харизматичного лідерства. Характеристика харизматичного бізнес-лідера.

Тема №7. Трансформаційне та трансакційне лідерство.

Особливості трансформаційного та трансакційного лідерства. Моделі та фактори трансформаційного лідерства.

Тема №8. Стили лідерства в бізнесі

Особливості різних стилів лідерства. Переваги та недоліки різних стилів лідерства.

Тема №9. Когнітивні особливості лідера в організації.

Прийоми мнемотехніки. Рекомендації розвитку пам'яті бізнес-лідера. Поняття про фінансовий інтелект

Тема №10. Модель бізнес-лідера.

Структура психограми та професіограми бізнес-лідера. Основні відмінності бізнес-лідера від інших лідерів.

Тема №11. Авторитет та імідж бізнес-лідера.

Типи, символи авторитету. Особливості іміджу бізнес-лідера.

Тема 12. Крос-культурні комунікації в діяльності бізнес-лідера.

Сутність крос-культурних комунікацій. Толерантне відношення до інших культур та їх представників.

Тема 13. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ.

Вимоги, правила та елементи публічного виступу.

Тема 14. Основи нейролінгвістичного програмування в бізнес-лідерстві.

Ключові позиції успіху за НЛП. Застосування НЛП в бізнес-лідерстві

Тема 15. Гендерні особливості бізнес-лідерства.

Гендерні особливості в бізнес-лідерстві. Чинники, що впливають на кар'єру бізнес-вумен.

Тема 16. Бізнес-лідерство та менеджмент

Теорії управлінського лідерства. Тайм-менеджмент в бізнесі.

Теми практичних занять

Тема №1. Лідерство в бізнесі: сутність та актуальність сьогодення.

Застосування психобіографічного методу для визначення психологічних портретів бізнес-лідера.

Тема №2. Наукові концепції лідерства в найдавніші часи та в епоху Відродження.

Визначення психологічних особливостей бізнес-лідера: далекоглядність. Розвиток навичок незалежного мислення, інтелектуального стимулювання у бізнес-лідера.

Тема №3. Наукові концепції лідерства від середини ХХ століття до сьогодення (1 частина).

Визначення самооцінки лідера, засвоєння навичок проведення вправ та ігор на розвиток творчих здібностей лідера.

Тема №4. Наукові концепції лідерства від середини ХХ століття до сьогодення (2 частина)

Визначення лідерського потенціалу бізнес-лідера та проведення інтерпретації. Засвоєння навичок визначення феномену лідерства, складання психологічних портретів.

Тема №5. Емоційне лідерство. Емоційний інтелект

Визначення компонентів емоційного інтелекту, розвиток компонентів емоційного інтелекту.

Тема №6. Харизматичне лідерство..

Розвиток компонентів харизматичного бізнес-лідера.

Тема №7. Трансформаційне та трансакційне лідерство.

Визначення стратегічного та інноваційного бізнес-лідерства.

Тема №8. Стили лідерства в бізнесі

Застосування стилів лідерства в бізнесі. Ситуативні стилі лідерства.

Тема №9. Когнітивні особливості лідера в організації.

Визначення особливостей пам'яті бізнес-лідера. Засвоєння вправ на розвиток пам'яті, запам'ятовування та творчого мислення. Розв'язування ситуаційних задач на засвоєння методу вільних асоціацій.

Тема №10. Модель бізнес-лідера.

Складання психограми та професіограми бізнес-лідера, вміння побудувати модель бізнес-лідера.

Тема №11. Авторитет та імідж бізнес-лідера.

Формування авторитету бізнес-лідера. Створення іміджу бізнес-лідера

Тема №12. Крос-культурні комунікації в діяльності бізнес-лідера.

Технології розвитку крос-культурної комунікації у бізнес-лідерів.

Тема 13. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ.

Технології публічного виступу.

Тема 14. Основи нейролінгвістичного програмування в бізнес-лідерстві.

Застосування рефреймінгу в бізнес-лідерстві.

Тема 15. Гендерні особливості бізнес-лідерства.

Правила управління емоціями.

Тема 16. Бізнес-лідерство та менеджмент

Засвоєння навичок тайм-менеджменту на практиці. Проведення анкетування на визначення управлінських навичок бізнес-лідера.

Самостійна робота

Самостійна робота студента зводиться до опрацювання лекційного матеріалу, підготовці до семінарських занять. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті, підручники) для самостійного вивчення та аналізу, підготовки до лекційних та семінарських занять.

Тематика самостійних робіт
1. Лідерство в періоди: Раннього, Пізнього та Високого Відродження.
2. Династії бізнес-лідерів в галузі інформаційних технологій
3. Компоненти поведінки харизматичного та не харизматичного лідера
4. Побудова програми розвитку когнітивних якостей бізнес-лідера.
5. Адміністративні та психологічні методи управління конфліктами
6. Складання психологічних портретів бізнес-вумен України та світу
7. Розробка психологічного прогнозу щодо розвитку групи
8. Психологічна характеристика процесу прийняття лідерського рішення: форма, етапи, феноменологія, індивідуальні відмінності

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Гура Т., Романовський О., А. Книш. Психологія лідерства в бізнесі: навчальний посібник. Х. : « Друкарня Мадрид». 2017. 100 с. Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/43267>

Додаткова література

2. Гура Т.В. Розвиток когнітивних якостей у бізнес-лідерів: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
3. Нестуля О.О., Нестуля, С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ століття): навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2016. 277 с.
4. Нестуля О.О., Нестуля, С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХІХ століття- початок ХХ століття): навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2016. 375 с.
5. Нестуля О.О., Нестуля, С.І., Крамаренко В.В. Основи лідерства: практикум (індивідуальні практичні та творчі завдання) Вид. 4-е, переробл. та доповн.. Полтава.: ПУЕТ, 2017. 124 с.
6. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. посібник . К. : Центр навч. літератури, 2005. 456 с.
7. Іпатов Е.Ф., Левківський К. М., Павловський В. В. Психологія управління в бізнесі : навч. посібник [2-е вид., доп., перер.] . Харків – Київ : НМЦВО, 2003. 320 с.
8. Книш А.Є. Емоційний інтелект лідера в сфері бізнесу: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.

- 9.Книш А.Є. Діагностика типу морального лідерства у сфері бізнесу: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
10. Макаренко А.Б. Крос-культурні комунікації для бізнес-лідерів: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
- 11.Мороз В.М. Трудовий потенціал бізнес-лідера: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
- 12.Романовський О. Г. Бізнес-лідерство і когнітивні якості: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
13. Серета Н.В. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
14. Mayer J.D., Salovey P., Caruso D.R. Emotional intelligence. New ability or eclectic traits // American Psychologist 63 (6).2008.P.503-517.
- 15.Ciarrochi J., Mayer J.D. Applying emotional intelligence. A practitioner's guide. New York: Psychology Press, 2007.184 p.
- 16.Viv Shackleton. Business Leadership (Essential Business Psychology) URL:
<https://www.iberlibro.com/9780415103305/Business-Leadership-Essential-Psychology-Shackleton>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).

Залік : письмове завдання -3 завдання :(2 – теоретичні, 1- практичне).

Поточне оцінювання: оцінювання рефератів, результатів емпіричних досліджень, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Анастасія КНИШ